

02.04.2019

[Eesti Metsa Abiks](#) (EMA)

[Eesti Loomakaitse Selts](#) (ELS)

[Loomus](#)

Lugupeetud Keskkonnaministeerium ja keskkonnaminister Siim Kiisler

Pöördume teie poole, et kasutaksite oma kohast õigust piirata ministri määrusega lindude ja loomade sigimisperiodil tehtavaid raieid, hoidmaks ära metsaelanike tarbetut hukkumist.

Eestis pesitseb veebruarist augustini 229 linnuliiki, kellest üle saja liigi on metsalinnud: kokku üle kümne miljoni linnupaari. Kevadsuvisel ajal pole meil ühtegi metsatukka, kus linnud ei pesitseks. Asulates algab lindude pereelu juba märtsis, kuid pesitsevaid linde on raske märgata, sest "nähtamatuks" jäämine on vaenlaste vältimiseks eluliselt oluline. Hektaril metsasel alal pesitseb keskmiselt 3-4 paari linde, loodus- ja põlismetsades aga on pesitsejaid keskmiselt 11 paari hektari kohta. Linnametsades võib see arv olla veelgi suurem.

Kevadsuvisel ajal tehtavate raiete ja hooldustööde kohta on juba ette teada, et tööde käigus hukuvad pesitsevad linnud. Sellegipoolest ei saa Keskkonnainspeksioon metsatöösse enamasti sekkuda ega neid peatada. Kevadsuvised raied suurendavad ka seenhaiguste levikut, tuleohtu, kahju mullastikule ning muid kaasnevaid probleeme. On avalikuks saladuseks, et raiete käigus hukuvad linnupojad, lõhutakse pesi, hävitatakse mune ja häiritakse poegi kasvatavaid loomi. Niimoodi kahjustatakse meie loodusrikkust ning eiratakse inimeste kultuurilisi ja moraalseid tõekspidamisi.

Lindude ja loomade sigimisperiodil tehtavad raied on leidnud laialdast kriitikat nii Eesti

ornitoloogide ja ökoloogide¹ hulgas kui ka avalikkuses. Metsateadlane Ivar Etverk on nimetanud² kevadsuvisel ajal tehtavaid raieid metsamajanduslikust seisukohast üheks ohtlikumaks töövõtteks. Ka tekitavad sellised raied vastuolu seadustes, sest looduskaitseaduse³ §55 (isendi surmamine, kahjustamine või häirimine) kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude (1) pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ja nende (2) tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Pesitsusaegse raierahu idee pakkus Eesti Ornitoloogiaühingu linnukaitsekomisjon Asko Lõhmuse juhtimisel välja juba 1990. aastate lõpus. Alates 2003. aastast peab Riigimetsa Majandamise Keskus mõnedes metsatüüpides ja osade raieliikide korral kahekuist raierahu, ent seegi pole piisav, sest alusmetsa raiumist jätkatakse sellele vaatamata. Metsanduslikust seisukohast on igati arusaadav, et esmast noorendiku hooldust tuleb enamikus kasvukohtades teha just kevadsuvisel ajal, kui puutõusmed on lehes ja liigid äratuntavad. Kuid kui puud on juba inimese kõrgused, siis ei pea järgnevaid valgustusraieid enam kevadsuvisel ja ühtlasi lindude ja loomade pesitsusajal läbi viima.

On kahetsusväärne, et Eestis pole veel üleriigilist raierahu välja kuulutatud, ehkki alates 2007. aastast on vastav volitus keskkonnaministrile metsaseadusega antud. Siinkohal viitame metsaseaduse⁴ §40 lõige 10-le, mis ütleb, et vastutava ministri määrusega võib piirata loomastiku kaitseks sigimisperioodil raieid mitme rindegaga puistus ja segapuistus 15. aprillist 15. juunini. Seepärast palume, et Keskkonnaministeerium kasutaks oma kohast õigust meie metsalindude ja -loomade abiks, hoides sellega kogu maailma loodust, aga ka eestlaste südamerahu. Metsaelanikele sobiks, kui raierahu kestaks vähemalt 20. augustini, kuna paljud linnu- ja loomaliigid tegelevad poegade hooldamisega suve lõpuni.

Kuna Eestis ja kogu maailmas toimub liikide massiline välja suremine, siis leiame, et Eesti peaks täitma enda põhiseaduslikku⁵ kohustust ja hoidma meie loodusressursse kui rahvuslikku rikkust, kasutades neid säästlikult. Ka Euroopa Liidu linnudirektiiv⁶ ja keskkonnaalane tegevusprogramm kutsuvad üles lindude kaitseks erimeetmeid

---

¹ Ökoloogilisi probleeme Eesti metsades, Asko Lõhmus, MAK ökoloogia alamtöörühma 11.4.2018 koosolekuks, Keskkonnaministeeriumi kodulehekülg

https://www.envir.ee/sites/default/files/asko_lohmus_okoloogia_valdkonna_ettepanekud.pdf

² Örd, A. (toim.) 1992: Eesti metsade kaitse ja kasutamine. Lk. 7-16. Tallinn, väljavõte Eesti Ornitoloogiaühingu kodulehel https://uus.eoy.ee/hirundo/konverents/materjalid/Ivar_Etverk1.html

³ Looduskaitseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/LKS>

⁴ Metsaseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/MS>

⁵ Põhiseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/PS>

⁶ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=DE>

rakendama, kuna elurikkuse vähenemine kogu maailmas alarmeerib meid tõhusamate kaitsemeetmete vajalikkusest.

Palume Keskkonnaministeeriumilt meie kultuurile kohast suhtumist metsalindudesse. Linnupoegi ja -pesi pidasid pühaks juba me esivanemad, hoiatades nende hävitamisega kaasnevate tagajärgede eest. Meil on vaja loodushoidlikku täidesaatvat võimu Keskkonnaministeeriumilt ja kogu riigilt, et saaksime loodust ja loomi hoidvat suhtumist ka oma lastele edasi anda.

Pöördumisele kirjutavad alla

Kodanikuühendus Eesti Metsa Abiks
kommunikatsiooni ja üldprogrammi koordinaator
Linda-Mari Väli

Eesti Loomakaitse Selts
Juhatuse liige Kaisa Kaljurand

MTÜ Loomus
juhataja Kadri Taperson